

Ajabu

Ajabu betekent 'wonder' in het Swahili, en dat vond Silke Schaar wel een toepasselijke naam voor deze watersalamander die al vanaf 2018 in haar tuinvijver woont en inmiddels 5,5 cm groot is. Alleen zijn buik is oranje, voor de rest is hij wit en 'gehandicapt'. Maar de vergroeide wervelkolom beperkt Ajabu niet in zijn bewegingen. Het is een neoteen dier, volwassen maar nog steeds met kieuwen en door het weinige tot geen pigment (partieel) flavistisch. Bijzonder dus.

Al vier jaar zwemt de flavistische neotene Ajabu rond in een tuinvijver te Heerlen. (Foto: Silke Schaar)

Afweerreacties watersalamanders

Harm Hofman stuurde dit najaar twee foto's op van een toch wel uitzonderlijke pose van een kamsalamander. En toen ik deze aan Sergé Bogaerts voorlegde stuurde hij mij er nog één van een Alpenwatersalamander en één van een vinpootsalamander. Ze tonen een afweergedrag om de felle onderzijde van de staart te laten zien aan de aanvaller, Harm of Sergé dus, in de hoop met rust gelaten te worden. De eerste reactie zal zijn geweest stil blijven zitten in de hoop niet gezien te worden, maar als de salamanders opgepakt worden vertonen ze soms dit gedrag. Daarnaast vertrouwen salamanders op hun giftigheid. En als je dan nog niet met rust wordt gelaten kunnen andere trucs uit de kast worden gehaald.

De meeste lezers die wel eens watersalamanders gevangen of overgezet hebben zijn bekend met gekke poses die salamanders kunnen aannemen. Kupfer & Teunis (2001) vielen dit ook op bij hun migratieonderzoek in een regio met kamsalamander, Alpenwatersalamanders en kleine watersalamanders. Deze houdingen zijn uitgewerkt met fraaie illustraties in een artikel. Het omhoog steken van de staart, met krul, is ook beschreven.

Deze pose is ook proefondervindelijk in een laboratorium waargenomen, bij al onze inheemse soorten, maar ook bij de groene watersalamander (*Notophthalmus viridescens*), gestreepte watersalamander (*N. perstriatus*), ruwe salamander (*Taricha granulosa*), roodbuikige salamander (*T. rivularis*),

Afweerreactie Alpenwatersalamander (Foto: Sergé Bogaerts)

Afweerreactie kamsalamander (Foto: Harm Hofman),